

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää ja pyydystämistä

Hakija

Luonnontieteellinen keskusmuseo / Juha Honkala.

Asia

Lupahakemus kehrääjien pyydystämiseen ja satelliittilähettimien asentamiseen tutkimustarkoituksessa Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee jatkolupaa kymmenen kehrääjän (*Caprimulgus europaeus*) pyydystämiseen ja valjastamiseen satelliittilähettimillä. Lupaa haetaan ajalle 1.6.2025-31.8.2027, eli kahdelle pesimäkaudelle. Tällöin pesiviä kehrääjiä on mahdollista saada reviireiltä kiinni tutkimustarkoituksiin. Kehrääjätöryhmän seurannassa olevia kehrääjän pesimäalueita on Nurmijärvellä, Tuusulassa, Hyvinkäällä, Sipoossa, Pornaisissa, Askolassa, Mäntsälässä ja Porvoossa, ja lupaa haetaan näiden kuntien alueelle. Hakemusalueen läheisyydessä, 100–200 m päässä, on Natura 2000-alue, mutta toimenpiteillä ei arvioida olevan vaikutusta alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin.

Vuonna 2018 alkaneen tutkimuksen tarkoituksena on kehrääjän muuttoreittien ja talvehtimisalueiden selvittäminen. Tutkimuksessa emolintu tai emolinnut pyydystetään reviireiltä tavallisella lintuverkolla, ts. perinteisellä, rengastuksen apuna käytettävällä verkolla. Pesille tehdään 2–3 tähystyskäyntiä haudontatilanteen selvittämiseksi, ja paikanninlinnuiksi valitut emot pyydystetään poikasten rengastuksen yhteydessä. Käynnit tehdään kesäkuun 10. päivän ja elokuun 15. päivän välillä, tähystyskäynnit päiväaikaan, poikasrengastus ja emopyynnit yöaikaan. Kehrääjän selkään laitetaan linnun mitoille sopiva (alle 2 g) satelliittipaikannin, joka kiinnitetään valjaslangoilla selkärepuksi. Paikannin kerää paikkatietoa linnun muutosta ja talvialueesta. Kiinnioton yhteydessä lintu rengastetaan. Tutkimustoimenpiteitä tekevillä on rengastusluvat.

Satelliittiseurannan jatkaminen on tarpeen, koska perinteinen lintujen rengastus ei ole tuonut tietoa lajin muutosta ja talvialueesta. Hakijan tutkimuksessa on ensi kertaa kyetty selvittämään kehrääjien syys- ja kevätmuuttoreittejä sekä talvialueita. Ilman poikkeusluvilla asennettuja satelliittipaikantimia tämä olisi ollut mahdotonta.

Lajin muuton yksityiskohdat tunnistamalla kyetään ennakoimaan uhkatekijöitä ja löytämään selityksiä, mikäli laji taantuu tai runsastuu. Lajin perusbiologian tunteminen on lajisuojelun perusta. Tutkimus aiheuttaa lyhytkestoista paikallista häiriötä tutkimukseen valittujen kehrääjäparien reviireillä. Seurannassa vuodesta 2018 alkaen on havaittu, että pesintöjen onnistumiseen toimenpiteillä ei ole ollut vaikutusta, ts. paikanninkehrääjien pesinnät ovat onnistuneet yhtä hyvin kuin lähistöllä toisaalla pesivien kehrääjien.

Pesän lähistöllä tapahtuva emolintujen pyydystäminen on potentiaalinen riski, mutta tutkimuksesta aiheutuvia haittoja pyritään minimoimaan. Tutkimuslinnuksi valittavia emoja koetetaan pyydystää 1–2 h ajan yhden kerran pesimäkaudella. Mikäli lintua ei saada kiinni, sen pyynnistä luovutaan kokonaan, jolloin häiriö pesällä jää

lyhytkestoiseksi. Pesintöjä ei haluta vaarantaa vähimmässäkään määrin. Tutkimuslinnuksi valitun kehrääjäyksilön selkään kiinnitettävä paikannin on taakka linnulle. Linnun kunto arvioidaan ennen paikantimen kiinnitystä. Paikannin kiinnitetään kahden henkilön käsin linnun selkään niin hyvin kuin mahdollista, jotta valjaslangat eivät kiristä ja niiden alle jää riittävästi väljyyttä linnun painon noustessa sen kerättyä rasvavarantoja.

Kyseessä on jatkohakemus. Hakijalla on ollut neljä aiempaa satelliittilähettimien asentamista koskevaa poikkeuslupaa: vuodelle 2018 lupa VARELY/463/2018 (18 kehrääjää), vuosille 2020–2021 lupa VARELY/361/2020 (20 kehrääjää), vuosille 2022–2023 lupa VARELY/1320/2022 (20 kehrääjää) ja vuosille 2024–2025 lupa VARELY/652/2024 (10 kehrääjää), joka on voimassa 10.8.2025 asti. Poikkeuslupien käytöstä on raportoitu lupaehtojen mukaisesti.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kehrääjä on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen pyydystäminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklinen kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kehrääjien häirintään ja pyydystämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa pesimäkaudella 30.6.–31.8. vuosina 2025–2027.
- 2 Tällä luvalla saa asentaa satelliittilähettimen enintään kymmenelle kehrääjälle Nurmijärven, Tuusulan, Hyvinkään, Sipoon, Pornaisten, Askolan, Mäntsälän ja Porvoon kuntien alueella. Satelliittilähettimen paino saa olla enintään 3 % linnun painosta.
- 3 Lintuja pyydystäessä ja lähetintä kiinnittäessä on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.
- 4 Mikäli toimenpiteiden havaitaan merkittävästi stressaavan tutkimuksen kohteena olevia kehrääjiä tai on vaarana, että lintu vahingoittuu, on toiminta lopetettava välittömästi.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen

- kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/1748/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä 1) kiinnitettyjen lähettimien määrät, kiinnitysajankohdat sekä pyydystyspaikat, 2) tieto toimenpiteiden keskimääräisestä kestosta yksittäisellä linnulla, 3) arvio toimenpiteiden vaikutuksesta kehrääjien pesintään ja selviävyyteen sekä 4) tieto seurannan onnistumisesta.
- 11 Hakijan tulee pyydettyäessä luovuttaa paikannusaineisto Varsinais-Suomen ELY-keskukselle suojelutarkoitusta varten. ELY-keskus voi harkintansa mukaan luovuttaa materiaalia kolmansille osapuolille em. tarkoituksessa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimustarkoituksessa. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenmaiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Tutkimuksen tarkoituksena on kehrääjän muuttoreittien ja talvehtimisalueiden selvittäminen. Satelliittiseurannan jatkaminen on tarpeen, koska perinteinen lintujen rengastus ei ole tuonut riittävästi tietoa lajin muutosta ja talvialueesta. Hakijan tutkimuksessa on ensi kertaa kyetty selvittämään kehrääjien syys- ja kevätmuuttoreittejä sekä talvialueita. Lajin muuton yksityiskohdat tunnistamalla kyetään ennakoimaan uhkatekijöitä ja löytämään selityksiä, mikäli laji taantuu tai runsastuu. Lajin perusbiologian tunteminen on lajisuojelun perusta, ja pitkäaikaisseurannan jatkaminen tutkimusaineiston saamiseksi on perusteltua.

Muuta keinoa vastaavan tiedon saamiseksi tutkimuskäyttöön ei ole osoitettavissa. Esimerkiksi rengastamalla ei pystytä tarkkailemaan muuttokäyttäytymistä yhtä tarkasti yksilötasolla.

Kehrääjien selkään asennettavan, linnun mitoilte sopivan (alle 2 g) satelliittipaikantimien käytöstä ja asentamisesta kertyneen kokemuksen mukaan paikantimesta ei ole linnuille haittaa. Ehtojen mukaan toiminta on lopetettava, jos kehrääjien havaitaan olevan vaarassa vahingoittua tai stressaantuvan enemmän kuin on tyypillistä tällaisissa tilanteissa. Luvan mukaisten toimenpiteiden ei katsota vaarantavan kehrääjien suotuisaa suojelutasoa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelit 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Luvan mukaiset toimenpiteet on kyettävä tekemään käynnissä

olevan pesimääjan aikana rengastuksen yhteydessä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Itä-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi

Nurmijärvi kunta@nurmijarvi.fi

Tuusula kirjaamo@tuusula.fi

Hyvinkää hyvinkaa@hyvinkaa.fi

Sipoo kirjaamo@sipoo.fi

Pornainen kunta@pornainen.fi

Mäntsälä palvelupiste@mantsala.fi

Askola askola@askola.fi

Porvoo kirjaamo@porvoo.fi

SLL Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry. uusimaa@sl.fi

Tapiola Kanta-Häme-Uusimaa ry. info@tapiolary.com

Natur och Miljö r.f. kansliet@naturochmiljo.fi

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry. honkala.juha@gmail.com

Porvoon seudun lintuyhdistys ry. (PSLY) psly@birdlife.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/1748/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/1748/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 04.08.2025 10:19

Ratkaisija Mattila Olli 04.08.2025 10:34

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.